

Wytyczne dot. szczepienia przeciwko COVID-19

Jesień 2022 – Pierwsza edycja

Szczepionki

W Islandii stosuje się cztery szczepionki przeciwko COVID-19 w zakresie **szczepień podstawowych**:

1. Comirnaty WT (szczepionka Pfizer/BioNTech przeciwko początkowemu wirusowi SARS-CoV-2)
2. Spikevax WT (szczepionka Moderna przeciwko początkowemu wirusowi SARS-CoV-2)
3. Spikevax WT (szczepionka Janssen przeciwko początkowemu wirusowi SARS-CoV-2)
4. Nuvaxovid WT (szczepionka Nuvaxovid przeciwko początkowemu wirusowi SARS-CoV-2)

Wszystkie wymienione szczepionki wywołują i stymulują odpowiedź na ten sam antygen – białko S początkowego wirusa SARS-CoV-2 przypisanego do fali COVID w 2020 roku. Powyższe oznaczenie WT dotyczy („dzikiego typu”).

Szczepienie znacząco obniża ryzyko wystąpienia ciężkiej choroby spowodowanej wirusem COVID-19, nawet w przypadku [wystąpienia wariantu omikron](#) i podwariantu omikron, jednak nie wykazano, aby było ono bardzo przydatne w zapobieganiu przeniesienia wirusa na osobę zaszczepioną lub zarażenia się od niej. Z czasem skuteczność ochrony słabnie, dlatego też uważa się za wskazane dawki przypominające po upływie co najmniej 4 miesięcy od szczepienia podstawowego.

W przypadku **dawek przypominających** u osób spoza grupy ryzyka używa się przede wszystkim szczepionki Comirnaty; jeśli istnieje podstawa do zaniechania jej stosowania, można poprosić o inną podobną szczepionkę do wyczerpania zapasów.

Jeśli chodzi o **dawkę przypominającą** dla osób z grup ryzyka, jesienią 2022 r. zostaną zastosowane dwie* szczepionki przeciwko COVID-19:

1. Comirnaty WT/BA.1 (szczepionka Pfizer/BioNTech)
2. Spikevax 0/O (liczba „0”/litera „O”; szczepionka Moderna)

* Trzecią szczepionkę, Nuvaxovid (szczepionka Novavax), można stosować w dawkach przypominających u osób z pewnymi przeciwwskazaniami do stosowania szczepionek mRNA, gdyż zawiera ona tylko białko S początkowego wirusa.

Obie te szczepionki zawierają mRNA, które odczytywane jest przez nasze komórki, a następnie syntetyzowane jest białko S początkowego wirusa SARS-CoV-2 towarzyszącego falom COVID w 2020 r. **oraz** białko S wariantu BA.1 podtypu Omikron wirusa SARS-CoV-2 (odnosi się do tego oznaczenie WT/BA.1 lub 0/O). Układ odpornościowy reaguje na te białka i produkuje przeciwciała przeciwko dwóm wariantom białka S. Przeciwciała przeciwko obu wariantom białka S są skuteczniej stymulowane u uprzednio zaszczepionych osób, które przyjęły szczepionkę WT/BA.1, niż w przypadku stymulacji szczepionką przeciwko samemu początkowemu białku S (patrz wiadomość od [Europejskiej Agencji Leków](#)).

Szczepionki, które wzbudzają odpowiedź przeciwko innym wariantom białka S, w szczególności

podtypom BA.4/5 wariantu Omikron, są w fazie rozwojowej, ale nie wiadomo, kiedy będą dostępne na rynku. Gdy to nastąpi, Główny Epidemiolog opublikuje instrukcje dotyczące ich stosowania. Więcej szczegółów podano na stronie [Światowej Organizacji Zdrowia](#).

Działania niepożądane szczepionki przeciwko COVID-19 są z reguły łagodne i wynikają z reakcji układu odpornościowego na antygeny występujące w szczepionce:

1. Miejscowe działania niepożądane, np. bóle, obrzęki, zaczerwienienia lub swędzenie w miejscu iniekcji, mogące utrzymywać się przez kilka dni do tygodnia.
2. Działania niepożądane, np. gorączka, bóle głowy, bóle mięśniowe i osłabienie, są dosyć częstymi działaniami niepożądanymi, trwającymi z reguły 2–4 dni (objawy grypopodobne).

Zależnie od szczepionki działania niepożądane są bardziej prawdopodobne przy przyjęciu pierwszej lub drugiej dawki. Zasadniczo działania niepożądane inne niż limfadenopatia występują rzadziej i/lub są łagodniejsze przy przyjmowaniu dawek przypominających niż przy szczepieniu podstawowym.

Ciężkie działania niepożądane są rzadkie indywidualnie, ale odnotowano je podczas dużych kampanii szczepień przeprowadzonych w ciągu ostatnich 12–18 miesięcy. Patrz [artykuł o rzadko występujących i/lub poważnych działaniach niepożądanych szczepionki przeciwko COVID-19](#). Część z nich może stanowić zagrożenie dla życia, dlatego z ich powodu w Islandii ograniczono zastosowanie niektórych szczepionek.

Osoby **uczulone** na składniki szczepionki lub osoby, u których wystąpiła reakcja anafilaktyczna spowodowana zastrzykami lub z nieznanymi przyczyn, **nie powinny** otrzymywać szczepionki przeciwko COVID-19, chyba że na podstawie zaleceń lekarza alergologa, w miejscu, gdzie jest łatwo dostępne wsparcie w przypadku wstrząsu anafilaktycznego.

Główny Epidemiolog rekomenduje stosowanie szczepionek COVID-19 zgodnie z poniższymi zasadami od **15 września 2022 r.**: Więcej informacji znajduje się w [tabeli](#).

Szczepienie podstawowe

1. Dzieci w wieku od 6 miesięcy do **4 lat**: **nie zaleca** się szczepienia
2. Dzieci w wieku od 5 do 11 lat
Szczepionka: Comirnaty WT 10 µg/dawka
  - **dwie** dawki w odstępie co najmniej 19 dni
    - dzieci cierpiące na poważny deficyt odporności **powinny przyjąć** dodatkową dawkę 1–3 miesięcy po dawce nr 2 – w przypadku tej dawki należy zastosować również szczepionkę Comirnaty WT.
3. Dzieci w wieku od 12 do 17 lat
Szczepionka: Comirnaty WT 30 µg/dawka
Nuvaxovid WT 5 µg/dawka [w przypadku powodu, aby nie stosować Comirnaty]
  - **dwie** dawki w odstępie co najmniej 19 dni
    - dzieci cierpiące na poważny deficyt odporności **powinny przyjąć dodatkową** dawkę 1–3 miesięcy po dawce nr 2 – **zalecana jest szczepionka WT/BA.1**.
4. Osoby w wieku od 18 do 59 lat:
Szczepionka: Comirnaty WT 30 µg/dawka
Nuvaxovid WT 5 µg/dawka [w przypadku powodu, aby nie stosować Comirnaty]
Można stosować Jcovden WT lub Spikevax WT 100 µg/dawka według [tabeli](#)
  - **dwie** dawki, odstępy pomiędzy nimi są zależne od szczepionki, ale wynoszą co najmniej 3 tygodnie
    - osoby cierpiące na poważny deficyt odporności **powinny przyjąć dodatkową** dawkę 1–3 miesięcy po dawce nr 2 – **zalecana jest szczepionka WT/BA.1**.

5. Osoby w wieku 60 lat i starsze:

Szczepionka: **Comirnaty WT** 30 µg/dawka

Można stosować Jcovden WT lub **Spikevax WT** 100 µg/dawka u niektórych osób według [tabeli](#)

Jeśli zachodzi taka konieczność można zastosować **Nuvaxovid WT**, natomiast na życzenie Jcovden WT

- **dwie** dawki, odstępy pomiędzy nimi są zależne od szczepionki, ale wynoszą co najmniej 3 tygodnie
  - osoby cierpiące na poważny deficyt odporności **powinny przyjąć dodatkową** dawkę 1–3 miesięcy po dawce nr 2 – **zalecana jest szczepionka WT/BA.1.**

Szczepienie przypominające

1. Dzieci młodsze niż **11 lat**: szczepienie przypominające **nie** jest zalecane

2. Dzieci w wieku od 12 do 17 lat:

Szczepionka: Comirnaty WT 30 µg/dawka

Nuvaxovid WT 5 µg/dawka [w przypadku powodu, aby nie stosować Comirnaty]

- dzieci **mogą przyjąć** dawkę przypominającą po upływie przynajmniej 4 miesięcy od szczepienia podstawowego, jeśli jest taka możliwość.

3. Osoby w wieku od 18 do 59 lat:

Szczepionka: Comirnaty WT 30 µg/dawka

Nuvaxovid WT 5 µg/dawka [w przypadku powodu, aby nie stosować Comirnaty]

Można stosować Spikevax WT **50** µg/dawka u niektórych osób według [tabeli](#)

- pierwsza dawka przypominająca na ogół po upływie **przynajmniej** 4 miesięcy po szczepieniu podstawowym

Szczepionka: Comirnaty WT/BA.1 30 µg/dawka

Można stosować Spikevax O/O **50** µg/dawka według [tabeli](#)

Nuvaxovid WT 5 µg/dawka [w przypadku powodu, aby nie stosować Comirnaty]

- **pierwsza** dawka przypominająca **dla osób z grup ryzyka** na ogół po upływie przynajmniej 4 miesięcy po szczepieniu podstawowym
- **druga** dawka przypominająca
  - w przypadku osób z ciężkim upośledzeniem odporności, po upływie przynajmniej 4 miesięcy od poprzedniej dawki.
  - w **przypadku pracowników placówek opieki zdrowotnej i domów opieki**: po upływie przynajmniej 6 miesięcy od poprzedniej dawki przypominającej. Ograniczenie ryzyka zakażenia u pracowników na tyle, na ile jest to możliwe, zmniejsza ryzyko zakażenia pacjentów i nieobecności pracowników.
  - inne osoby w tym wieku **mogą** przyjąć kolejną dawkę uzupełniającą 4 miesiące po pierwszej, jeśli tak zaleci lub skieruje je do tego lekarz.

4. Osoby w wieku 60 lat i starsze:

Szczepionka: Comirnaty WT/BA.1 30 µg/dawka

Można stosować Spikevax O/O 50 µg/dawka według [tabeli](#)

Nuvaxovid WT 5 µg/dawka [w przypadku powodu, aby nie stosować Comirnaty]

- **pierwsza** dawka przypominająca **na ogół** po upływie 3–4 miesięcy po szczepieniu podstawowym
- **druga** dawka przypominająca **na ogół** po upływie przynajmniej, 4 miesięcy po poprzedniej dawce.

Dostępność szczepionek przeciw COVID

Ministerstwo Zdrowia podpisuje umowy na zakup szczepionek COVID w imieniu Islandii, w ramach wspólnych zakupów krajów europejskich (kraje EFTA i Unii Europejskiej). Szczepionka pochodząca z tytułu tej umowy jest bezpłatna dla osób zaszczepionych. Szczepionki przeciwko COVID-19 nie są komercyjnie dostępne.

Rejestracja szczepień przeciw COVID

Zob. Rozporządzenie dotyczące szczepień [nr 221/2001](#), wszelkie szczepienia wykonywane w Islandii są zapisywane w bazie danych szczepień Głównego Epidemiologa. Na potrzeby szczepień przeciwko COVID w Islandii przygotowano specjalny system powiadamiania i rejestracji, a wszystkie tamtejsze rejestracje są przesyłane do bazy danych Głównego Epidemiologa. Szczepienia za granicą z zastosowaniem szczepionek, które nie są wykorzystywane w Islandii, muszą być zgłoszone do systemu dokumentacji medycznej Saga, aby można je było uwzględnić w bazie danych o szczepieniach.

Certyfikat szczepienia przeciwko COVID

Islandia uczestniczy we wspólnym projekcie państw europejskich poświęconym wydawaniu certyfikatów dotyczących zakażeń i szczepień przeciwko COVID-19. Certyfikaty z kodami QR są dostępne za pośrednictwem usługi Heilsuvera dla osób korzystających z elektronicznych dowodów tożsamości. Osoby bez elektronicznego dokumentu tożsamości mogą uzyskać certyfikat przez e-mail od ośrodka opieki zdrowotnej, który przeprowadził szczepienie w Islandii. Certyfikat jest ważny 9 miesięcy od szczepienia podstawowego, ale po pierwszej dawce przypominającej nie ma ustalonego okresu ważności. Europejskie rozporządzenie dotyczące certyfikatów jest ważne do 30 czerwca 2023 roku.